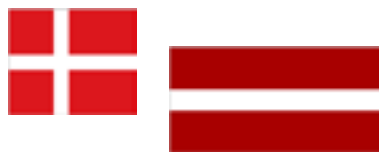
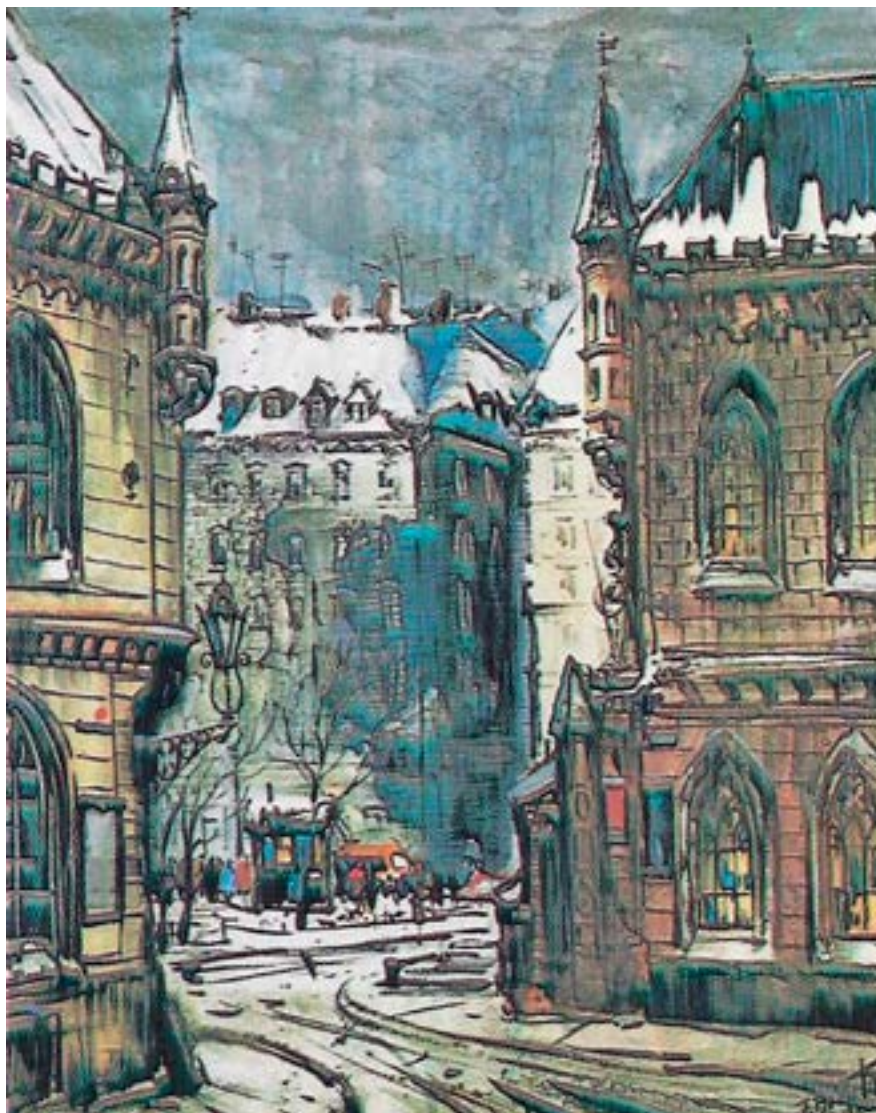

pris: 25 kr.

Foreningen Danmark-Letland

Riga postkort fra 1990: Pie Filharmonijas

Indhold

Og så var der fest!	3
20 Års venskab	6
Ambassadørens besøg i Kuldiga og Bauska	12
Letlands nationaldag	15
Ambassadørens 18.nov. tale	16
Sankt Hans Fest	19
Letlands våben	21
Rite Nyt	23
Østersøidentitet	26
Til Grobina med Demokratifonden	28
Ieva Bluma	33
Mangfoldighedsfest 2012	35
Hvordan har Letland det i dag?	37
II. Internationale festival	38
Arkitekturudstilling	40
Airbaltic	41
Latvian Institute Nyheder	42
Det går godt i Letland,	49
Babykasser	50
Generalforsamling	51
Foreningen....	52
Bestyrelsen	53
Nyttige adresser	54
KALENDER	55

**Husk at betale kontingent, så du kan
stemme på generalforsamlingen i april.
Girokort er vedlagt.**

Deadline for næste nummer er 1. marts 2013

Formanden Kirsten Gjaldbæk og Ambassadør Gints Jegermanis med Hasse Ferrold og Jesper Lundbye i baggrunden

Og så var der fest!

Omkring 50 personer havde fundet vej til den lettiske ambassade i Hellerup sidst på eftermiddagen den 24. august. Anledningen var foreningens 20 års jubilæum. Og det blev et par festlige timer!

Alle blev modtaget med et glas Riga Champagne og tale af ambassadør Gints Jegermanis, som foruden smukke ord til foreningen også overbragte et litografi underskrevet af Letlands nuværende udenrigsminister Edgars Rinkevics - og en kæmpelagkage smykket med det danske og lettiske flag i marcipan.

Ordene på litografiet var: Det lettiske udenrigsministerium siger mange tak til foreningen Danmark-Letland for den betydningsfulde indsats for at styrke den lettiske republik.

Efter ambassadørens storslåede indlæg fortalte foreningens første formand Lisbeth Dyrehøj om dannelsen af foreningen, om hvordan en del af foreningen Nordens medlemmer efter murens fald fik særlig interesse for Letland og derfor ønskede at danne deres egen forening. Netop i halvfemserne var der stor interesse for de nye lande mod øst, også fra den danske regerings side.

Ordet gik videre til den nuværende formand Kirsten Gjaldbæk, som kunne fortælle, at foreningen stadig er velfungerende og har mange planer for fremtiden.

Den officielle talerække sluttede med at forfatteren Per Nielsen omtalte og fremviste sin nye bog "Bjørnedræberen", som netop udkom på jubilæumsdagen. Bogen og andre af Per Nielsens bøger blev solgt under festen og signeret af forfatteren. (omtale af bogen kan læses på foreningens hjemmeside under udgivelser).

Også gratulanter ønskede ordet, bl.a. kunne formanden for foreningen Norden fortælle at vores forening var tilgivet for udbrydelsen i sin tid. Den Estiske Forening takkede for samarbejdet gennem årene og overrakte en æske estisk Laima chokolade, medlemmer fra Lejre overrakte et meget smukt dobbelttydigt maleri og sådan fortsatte festlighederne.

Det veldækkede bord med små lettiske specialiteter, hvidløgsbrød, hjemmelavet ost og rugbrød, hjemmebagte danske æblekager, lettiske chokolader m.m. blev indtaget. Dertil kunne foruden kaffe og te også drikkes Lacplezis (bjørnedræber) øl.

Foreningen takker alle de fremmødte medlemmer og gæster, personale og ambassadøren, for gaver, taler, husly og en masse snak. Det blev en rigtig hyggelig eftermiddag.

*Aase Lundbye
bestyrelsesmedlem*

*Nete Thom-
sen i samtale
med Anne
Fraxinus og
Aase Lund-
bye*

*Forfatter Per
Nielsen, Niels
Bendix Knudsen
ved bordet og
i baggrunden
Dora Bentsen*

Susanne Prip Madsen fra Foreningen Norden

20 Års venskab

Mellem kirkerne i Valby og menigheden i byen Nereta, Letland.

I dagene fra torsdag den 9. og frem til onsdag den 15. august besøgte 16 personer fra Valbys kirker den lille by Nereta i det sydlige Letland for at fejre, at det er 20 år siden, at der blev knyttet kontakt mellem kirkerne i Valby og den evangelisk-lutherske menighed i Nereta.

Igen gennem samtlige 20 år er det lykkedes at besøge hinanden enten dér i Nereta eller her i Valby, og ud over, at man inspirerer hinanden på det kirkelige område under disse besøg, så knyttes der også mange personlige venskabsbånd. Derfor var årets besøg i Nereta både et officielt besøg for at markere 20 års venskabskontakt, men for flere rejsedeltagere altså også et glædeligt gensyn med nære venner og bekendte.

Alle vi fra Valby blev indlogeret hos private. På denne måde kom vi virkelig tæt på deres hverdag og kunne f.eks. selv konstatere, hvor hårdt den verdensomspændende økonomiske krise har ramt dem. Arbejdsløsheden i området er

på ca. 40%, og er man så uheldig at være ramt af den, er der kun få ugers lille understøttelse, og så må man klare sig med hjælp fra familie og venner, så ... enhver kan sikkert tænke sig til, hvordan det indvirker på familiernes hverdag! Priserne på de basale fødevarer som brød, mælk, mel osv. er næsten på niveau med det danske, mens lønningerne slet ikke er i nærheden af dét, vi kender til. F.eks. fortalte en sygeplejerske, at hun med mange års erfaring kun tjente dét, der svarer til 3.000 D.Kr! - hvilket slet ikke rakte til familiens overlevelse. Hun havde imidlertid været så heldig, så hun havde fået arbejde i Norge til mere end 20.000 kroner om måneden for samme arbejde! Men afsavnet af familien var meget stor for hende, så var det pengene værd? Men de skulle jo også overleve!

Trods letternes alvorlige problemer mødte vi danskere imidlertid masser af venlighed, gæstfrihed og hjertevarme!

Ja, det blev en virkelig oplevelsesrig uge og med masser af fælles arrangementer, og det er svært at skulle begrænse sig til at fremhæve et par enkelte ting; men vi kom bl.a. på en tur rundt i byen Nereta, hvor der nu bor 1800 mennesker. Siden vort besøg i 2010 er befolkningstallet faldet med

200, hvilket skyldes, at mange unge flytter til udlandet, hvis de har mulighed for at få arbejde der, eller de må rejse til én af de større byer i landet, hvis de skal have en videregående uddannelse. Dette fik vi forklaret, da vi blev modtaget på Rådhuset af byens borgmester og af amtsborgmesteren. Begge

Neretas nye byvåben

takkede for 20 års venskab og for den store støtte, vi fra Danmark har ydet til byen, for bl.a. igennem kontakter til Lions-klubber har vi kunnet yde pæne økonomiske beløb til den lokale skole. Man viste os også Neretas ny-udarbejdede byvåben, som er en ugle med en fjer i hånden. I Nereta har der nemlig igennem mange årtier boet en hel række lærde og landskendte kulturpersonligheder. Byvåbnet blev man inspireret til at få lavet af én fra Valby under et tidligere venskabsbesøg. Besøget på Rådhuset blev afsluttet med te og kaffe og lækker kage.

Vi danskere var naturligvis også på besøg i Nereta Kirke, som er fra 1593 og er bygget i en stil, som mindet meget om en gammel dansk landsbykirke. Her hørte vi bl.a. om kirkens historie, som ind imellem har været ret så dramatisk, f.eks. under Napoleonskrigen og de to verdenskrige, hvor kirkerummet både blev anvendt som hospital og som

fængsel for krigsfanger. Vi fik også en rundvisning i kirken, og så bl.a. de for Letland helt unikke mindestene med inskription, der hænger på væggene i kirken til minde om medlemmer af grev von Efferns familie, som for lidt over 400 år siden lod kirken opføre; og den imponerende lysekrone, som en svensk officer i 1600-tallet har skænket kirken som tak til Gud, fordi beboerne i Nereta

plejede ham så godt, så han ikke døde af de skudsår, han havde pådraget sig i et slag i nærheden i byen.

Ca. 12 km. fra Nereta er der oprettet en dansk højskole, som er til stor inspiration for mange i lokalområdet. Da vi i Valby har nær kontakt med de danskere, som leder skolen, var vi også inviteret på besøg dér. Her var der mulighed for sammen med flere af de lokale letter at arbejde i kunstneriske arbejdsgrupper. Trods sprogproblemer syntes både danskere og letter, at det var vældig fornøjeligt, og der blev den eftermiddag udført særdeles fine ting. I skolens baghave var der i en telefonmast en stor og flot storkerede med næsten flyveklare unger i. Selvfølgelig blev storkene beundret og fotograferet. I Letland er man stolt af de mange storke, og vi fik set massevis af den imponerende store fugl med det lange næb og de røde ben.

Der var også besøg i private hjem og arrangeret en lettisk aften med sanglege, ligesom der også var en dansk aften, hvor vi danskere viste dem flere forskellige sanglege og sang flere

sange for dem.

Kulminationen på festlighederne var søndagens gudstjeneste, hvor sognepræst i Nereta, Aldis Pavlovics sammen med tidligere sognepræster Sigurd Gudiksen og Hermann Vorbeck og sognepræst i Aalholm Sogn, Ole Petersen, forrettede gudstjenesten. Under gudstjenesten spillede organist Lis Vorbeck et smukt stykke musik.

Senere på dagen var der middag for alle med mere officielle taler, hvor der fra både lettisk og dansk side blev udtalt stor glæde over de 20 års venskab og gensidige inspiration. Sigurd Gudiksen overrakte på vegne af Valbysognenes Letlandssamvirke en stor og fornem læderindbundet udgave af den lettiske bibel til menigheden, som f.eks. kan ligge på alteret i kirken. Den blev man rigtig glad for. Ligesom man også med stor taknemmelighed modtog pengegaven på 20.000 D.Kr. til menighedsarbejdet i sognet, som formand for Valbysognenes Letlandssamvirke, Bodil Bennetzen,

overrakte. Sognepræst Ole Petersen havde en personlig gave med i form af en hard-disk, hvor han havde samlet mange tusinde billeder fra alle besøgene igennem de 20 år. Disse billeder glædede menigheden sig til at skulle se og så genopfriske dejlige minder! Ole Petersen overrakte desuden på vegne af eftermiddags-bibelkredsen i Aalholm 1.000 D.Kr. til bibelkredsen i Nereta, så de kan købe bibler og salmebøger og have råd til at nyde kaffe og kage, når de mødes i deres bibelkreds for at snakke sammen om, hvad Gud vil sige til os, der lever i 2012.

Det hjertevarme samvær under besøget fik imidlertid sin ende, da man onsdag den 15. august om morgen - allerede kl. 7 - samledes foran kirken for at sige farvel, inden den danske gruppe blev kørt til lufthavnen i Riga. Da det havde været nogle herlige, men intense dage sammen med fuldt program fra morgen til aften, så var det ikke helt nemt at skulle sige farvel; lommestørklæderne kom frem; men som det lød: Vi håber, at det ikke er et farvel, men er et på gensyn i Valby i sommeren 2013!

Ole Petersen.

Ambassadørens besøg i Kuldiga og Bauska

Letland er andet end Riga, men ligesom i andre lande har Letland en stor grad af urbanisering, hvor befolkningen strømmer til storbyen for at få job og uddannelse. I uge 43, tog den danske ambassadør Per Carlsen på besøg i hhv. Kuldiga og Bauska, for at finde ud af, hvordan de i samarbejde kunne fremme investeringer i yderområderne.

Tirsdag d. 23. oktober var den danske ambassadør, Per Carlsen i Letland på besøg i byen Kuldiga, beliggende i den nordvestlige del af Letland ca. to timers kørsel fra Riga. Besøget i byen bød blandt andet på et møde med byens borg-

mester, Inga Berzina, hvor ambassadøren blev orienteret om byen og regionen herunder eventuelle muligheder for erhvervsdrivende i området. I forlængelse af mødet med borgmesteren mødtes den danske ambassadør med den danske erhvervsdrivende Ole Grønlund, som er bestyrelsesmedlem i det danskejede lettiske datterselskab SIA Artis J.P. som har specialiseret sig indenfor kornproduktion i regionen. Mødet gav mulighed for at diskutere virksomhedsdrift i Letland herunder muligheder og udfordringer. Efter mødet med den danske erhvervsdrivende mødtes ambassadøren med eleverne på Kuldiga's Centralskole, hvor han fik lejlighed til at fortælle om Danmark og forholdet til Baltikum og ikke mindst mulighederne for at studere i Danmark.

Fredag d. 26. oktober ankom den danske ambassadør til byen Bauska, der ligger i den sydlige del af Letland, tæt på den litauiske grænse. Besøget startede på rådhuset, hvor lederen for udviklings og planlægningsdepartementet Ilze Tijone introducerede Bauska området, dets økonomiske- og kulturelle aktiviteter, bilaterale samarbejdsprojekter samt ønsker om at tiltrække investeringer til området. Ambassadøren gav sit bud på, hvilke danske sektorer der kunne være en mulighed at tiltrække til området, herunder træbearbejdelse og møbelproduktion. Ambassadøren blev ligeledes introduceret for fremtidsplaner og de allerede gennemførte projekter på turismeområdet.

Efter besøget på rådhuset blev Bauska Gymnasium besøgt, hvor Per Carlsen introducerede eleverne for Danmark og de forbindelser Letland og Danmark har imellem sig, samt muligheden for at studere i Danmark.

Ambassadøren fortsatte turen til svinefarmeren Alex Rasmussens faciliteter uden for Bauska, i Brunava. Her blev drøftet holdninger til de danske forretningsaktiviteter i Letland med hensyn til svinedrift. Danske svineavlere er ofte blevet kritiseret i lokalområderne, men Alex Rasmussen opfordrer de andre danske griseavlere til at gå i dialog med lokalpolitikere og befolkningen, for at sikre et godt samar-

bejde samt gode forretningsbetingelser. I Brunava bliver der foretaget en større miljøundersøgelse i det aktuelle område og ambassadøren udtrykte håb om, at landmændene opfylder sine løfter, da dette er vigtigt for den fremtidige dialog parterne imellem og dermed også den videre drift af den danske virksomhed.

Den Danske Ambassade Riga

Min tid som spion

Ved DANFØ-årsmødet den 13. marts vil Fhv. generalsekretær i Nordisk Råd Henrik Hagemann fortælle om sin tid som spion.

Henrik Hagemann modtog Foreningen Nordens hæderspris i 2012 og har derfor som tak tilbudt at holde foredrag for interesserede.

Henrik Hagemann siger: "Det er nu så længe siden at jeg godt kan tillade mig at fortælle om de nordiske landes støtte til de baltiske landes frigørelse fra Sovjet, om Sovjets indblanding bag kulisserne (efterretningsvirksomhed, om USA's interesse og om de interne nordiske uenigheder). Ikke ret mange ved at Nordisk Råd og de nordiske landes ageren i årene fra 1986 og frem var af meget væsentlig betydning for at de baltiske lande kunne få selvstændighed i 1991 og relativt hurtigt blive optaget i Nato og EU."

Altså mød op den 13. marts kl. 18.00 til DanfØ-årsmøde, hvor der efterfølgende vil blive foredrag. Mødestedet bliver centralt i København og oplyses senere.

Tilmelding senest 8. marts til kirsten.gjaldbæk@gmail.com

Letlands nationaldag

Jeg var med til festlighederne på Kilden den 18. nov.

Der var et stort flot program i teatersalen med 2 piger/ unge damer, der som toastmasters annoncerede indslagene på scenen og på lærredet på hhv. lettisk og engelsk.

Der var ambassadørens tale, (som står på næste side i bladet) og videoklip fra Odense af danske unge med positive udsagn om Letland, Præsidentens tale til folket, og endelig fotos fra by og land sommer og vinter.

Der var fine indslag fra folkedansere, og Københavnerkoret under Anda Dyrhund-Parbst's kyndige ledelse. Koret bliver stadig bedre ! 2 unge mænd på piano og en sanger var rigtig gode med PIFT fra salen efter indslagene. Den ene var arkitekt studerende , den anden var CBS student.

Til slut var der opdækket til en imponerende buffet med alskens gode sager og dertil 2 borde med kager og bagværk og søde sager til kaffen .

God stemning og ca. 70-80 gæster med børn.

HA

Ambassadørens 18.nov. tale

LETLANDS AMBASSADØR I DANMARK GINTS JEGERMANIS' TALE PÅ ÅRSDAGEN FOR DEN LETTISKE STATS GRUNDLÆGGELSE

KØBENHAVN, DEN 18. NOVEMBER 2012

Jeg er glad for at se jer alle sammen her denne eftermiddag. Jeres tilstedeværelse er et vidnesbyrd om, at selvom letter er i et fremmed land, har de deres Letland kært.

Samtidig vil jeg lykønske alle danskere og andre af Letlands venner, som er samlet her i dag. Jeres velvilje, venskab og forbindelser til Letland betyder så meget!

Når vi fejrer fødselsdag, vil vi gerne være sammen med vores kære, være glade, mindes gode stunder og drømme om

fremtiden. Det gælder også en stats grundlæggelse. Og Letlands folk har uendelig mange grunde til at fejre den som en fødselsdag. Kun et eksempel. For nylig blev der i Riga åbnet en udstilling af kunstnerens Gederts Eliass' værker. Da jeg så på hans kunstneriske arv, blev jeg mindet om noget, som jeg egentlig godt vidste – at alle andre folk kan misunde og beundre os for vores kulturrigdomme.

I de sidste par år har man af og til kunnet høre eller læse vore egne landsmænds barske, nedværdi-

gende og spydige udsagn om Letland. Folk siger, at de har mistet tilliden til Letland. Alt for mange af os bilder os selv og vore samtalepartnere direkte eller indirekte ind, at den lettiske stat er uarbejdsdygtig. Når man læser, ser eller lytter til de lettiske mediers daglige nyhedsstrøm, kan man få det indtryk, at det, der foregår i Letland ikke har en dybere mening og at det er på høje tid at pakke kufferten og flygte et eller andet sted hen.

I sådanne øjeblikke får jeg lyst til at råbe højt: besind dig, lette! Se dig omkring, Se ud i verden og kom til fornuft! Letland er et af de smukkeste steder i verden og det har fået så meget med i vuggegave. Gennem århundreder har letterne overlevet, også under fremmede styrrer.

I sådanne svage øjeblikke burde man spørge sig selv: Hvad tænkte de lettiske skytter under Julekampene i 1917? Hvad sagde letterne til deres børn om aftenen efter hjemkomsten fra hoveri på hovedgaden?

Hvad følte et barn mellem det 19. og 20. århundrede, der som afstraffelse fik hængt et bræt om halsen, hvorpå der

stod på russisk: on gov-oril po lotisski (Han har talt lettisk)?

Hvad tænkte komponisten Baumanis Karlis i 1873, da han skrev melodien til sangen Dievs, sveti Latviju (Gud velsigne Letland)? Hvad sagde moren til sine børn i kreaturvognen til Sibirien, mens hun kæmpede for deres overlevelse? Letterne har altid haft trang til at rive sig løs og trænge igennem. Det var først i midten af det 19.

århundrede, at letterne mere eller mindre frit kunne begynde at spare op, sende deres børn i skole og på højere læreanstalter. Men allerede dengang var letterne klar over, at det ikke var nok kun at være velhavende. Sideløbende læste letterne bøger, sang i kor, gik i teater, malede og byggede smukke huse. Lettisk kultur og vores forfædres arbejde, er det som beretter om letterne og Letland.

I det 19. århundrede var letterne under den tyske landadels og den russiske tsars magt ved at blive bevidst om sig selv og styrke deres nationale selvopfattelse og i det 20. århundrede kunne vores folk grundlægge og senere genopbygge deres stat, hvorfor skulle vi dog i det 21. århundrede opgive det?

Nu hvor grænserne er åbne og vi kan bo, arbejde eller studere andre steder i verdenen, skal vi mere end nogensinde før sørge for vores tilhørsforhold til Letland.

Hvis vi vil give afkald på os selv og vores land, hvem skal så bevare det?

Her på jorden er Letland et vidunderligt sted, hvor vores forfædre har levet i årtusinder. Hver generation har viderebragt beskeden om sin tilknytning til dette sted. I løbet af de sidste otte århundreder er der ikke en gang 50 år, hvor vi selv har haft mulighed for at bestemme over Letlands fremtid. Og den begynder her og i dag, i vores familie og vores arbejde, i vores samtaler med børn og forældre.

For et par uger siden døde i Letland komponisten Uldis Stabulnieks. I 1981, dvs. i den tid, hvor der i Sovjetunionen herskede ufrihed og kun de færreste troede på Letlands fremtid, skrev han sangen Tik un tci (Letland er det skønneste for os, uanset hvad).

Jeg håber, at når vi lytter til denne sang, vil enhver af jer opleve, at lyset af vores arvede lands fremtid er afhængig af vores kærlighed og tro på det.

Det er i vores hjerter i dag, vi skriver Letlands fremtid!

Gud, velsigne Letland!

GJSS

Sankt Hans Fest

Den 16. juni 2012 var vi ca. 80 personer, som var samlet på Tølløse Privat- og Efterskole for at fejre Sankt Hans. Arrangementet startede med et meget festligt program, hvor Zane Reboka og jeg havde lavet et lille teater stykke ud af hele programmet. Zane var en pige fra landet i folkedragt og jeg var en pige fra byen, som skulle lære at fejre Sankt Hans på det rigtige måde.

Der var rigtig mange flotte indslag på programmet. Dagens arrangement blev åbnet af den lettiske ambassadør Gints Jegermanis. Københavns Lettiske Kor sang nogle Ligo sange. Københavns Lettiske Danse Gruppe "SOLIS" rystede gulvet med et par sjove lettiske folkedanse. Og som en overraskelse til publikum, optrådte Danse gruppen "Ridze" fra Riga.

Danse gruppen er stiftet tilbage i 1994 af Ieva Rudzīte, som i dag er gruppens leder, danselærer og koreograf. Danserinderne er piger i alderen fra 6 - 16 år. Og i løbet af de sidste

10-15 år har de deltaget i mange forskellige amatør-danse konkurrencer rundt om i Europa, og har vundet flere præmier og første pladser. Deres danse var meget farverige og hurtige, pigerne skiftede tøj mellem deres optræden og viste en lille halvtimes danse-show for os alle sammen.

Derefter var der spisning og hygge.

Det var et meget vellykket arrangement, og vi takkede rigtig mange gange Tølløse Privat-og Efterskole for at vi måtte låne deres flotte lokaler i de grønne omgivelser. Hvem ved, måske mødes vi igen til næste år!?...

Anda Dyrlund - Parbst

Letlands våben

Bladet har af Livija Klans-Kovalevskis fået et brev, som er sendt til landinspektør Edvins Senbergs i 1990. I dette brev takker arkivar Niels G. Bartholdy for hjælpen med at fremskaffe oplysninger om Letlands våben og flag til bogen "Østeuropas Hvem Hvad Hvor". Han takker også for tegningen af våbenet og vedlægger en kopi af manuskriptet til afsnittet om Letland.

Her er hvad Niels G. Bartholdy har skrevet:

Letland

Da Letland havde opnået selvstændighed i 1918, fik det et våben, der formelt blev fastsat i 1921. I skjoldets øverste halvdel ses en opgående gul sol på blå bund.

Lettiske soldater havde i 1918 båret dette motiv som emblem i deres skråhuer.

Skjoldets nederste halvdel er delt i to felter med hhv. en rød løve i hvidt og en hvid grif med et sværd på rød bund. Det er de gamle våbenmærker for Kurland og Livland, de historiske betegnelser for størstedelen af det nuværende lettiske territorium.

I dag står løven for Kurland (Kurzeme) og Semgallen, griffen for Livland (Vidzeme) og Letgallen (Latgale). En løve og en grif holder skjoldet stående på egegrene, hvori der hænger et rødt-hvidt bånd. Over skjoldet symboliserer tre gule stjerner de tre landsdele Kurzeme, Vidzeme og Latgale.

I lighed med de to andre baltiske stater fik Letland som følge af besættelsen i 1940 et statselement efter det gængse sovjetiske mønster.

Over et hav med en opgående sol i baggrunden ses hammer, segl og stjerne omgivet af kornaks. Da der er en opgående sol i næsten alle sovjetrepublikkers våbener, var der for Let-

lands vedkommende næppe tale om noget særligt hensyn til den eksisterende statssymbolik.

Letlands røde flag med en smal hvid vandret stribe forbindes med en kamp i 1280 ved byen Cesis, hvor en gruppe modige letter værgede sig mod indtrængende fjender.

I 1870 valgte lettiske studenter de rød-hvide farver, og de blev brugt ved et sangerstævne i Riga i 1873. Under 1. verdenskrig brugte lettiske enheder i den russiske hær de samme farver, og de var også blevet meget populære i befolkningen.

Flaget fik sin form i 1917. Den hvide farve siges at skulle symbolisere sandhed og ærligheden hos frie borgere, og den røde farve skulle minde om det blod, der er udgydt, men også det, letterne er parate til at ofre i fremtiden for landets frihed og selvstændighed.

Som sovjetrepublik har Letland haft et rødt flag med hammer, segl og stjerne med hvide og blå bølgelinier forned.

Fra 1988 blev det rød-hvide nationalflag brugt spontant.

Den 15. og 16. februar 1990 besluttede man officielt at genindføre brugen af Letlands våben og flag fra selvstændighedstiden.

Den 4. maj erklærede landet sig for frit og betragtede der-

med også den lovgivning, som det gamle våben og flaget hviler på, for atter at have fuld gyldighed.

Rite Nyt

Gruppebillede af kvinderne på kursus

Sommeren på Rite Højskole har været fyldt med aktiviteter. Først i juni havde vi besøg af en busfuld sønderjyder, som Carsten Juelsgård var guide for. De fik set området og Andreas Åblings gamle gård Binzani, som nu er offentlig. I juli havde vi sommerkursus for kvinder og vi var i alt 59 personer heraf 4 danskere og et væld af børn. Sommerkursene har udviklet sig og bliver for hvert år større og større. I år var der tre af de lokale kvinder, som har været med i mange år, som selv underviste og ved afslutningen udtalte den ene kvinde, at det var så dejligt, at vi her på skolen lærte af hinanden og hjalp hinanden. Dette med at undervise, når man ikke er uddannet håndarbejds lærer eller har anden uddannelse, mener jeg, at man har svært ved at komme ud over i Letland. Skal man lære andre noget, skal man have en uddannelse og være meget dygtig, helst ekspert. Vi havde som de forrige år forskellige workshop: smykkefremstilling af mange forskellige materialer, male malerier,

Unge spiller teater på søen

hækle huer, flette ståltrådskurve, sy puder, sy tasker, flette tasker, lave blomster af garn, mosaik og sidst men ikke mindst underviste en ældre kvinde et par af danskerne i at bygge en uro i halmstrå.

Straks derefter gik vi i gang med teaterkursus for unge fra 10-16 år. Vi havde igen i år fået en dansk instruktør fra Hvidovre Ungdomsteater til at arbejde med de unge.

Det blev en stor succes som efter en uges intensiv arbejde endte med en forestilling for forældrene.

Sidst i juli blev der igen afholdt animationskursus for de mindre børn, 6-10 år. Leder var en dygtig ung kvinde, Lolita Steinberga, som bl.a. har fået uddannelse i Viborg. Kurset var igen i år støttet af Det Danske Kulturinstitut. Kort tid efter havde vi et kursus i træ-

skæring, hvor en ung tysk kunstner, Janis Kopiske underviste i 14 dage. Deltagerne fik udskåret flotte fugle, ørne og falke.

Alle kurser er støttet af Den danske Støttekreds og af kursisternes egenbetaling. Gennem hele sommeren køber Rite Højskole strikkede vanter og sokker fra de lokale damer, som pga. arbejdsløsheden

eller den minimale pension har svært ved at få økonomien til at hænge sammen.

Folk fra støttekredsen sælger så de strikkede varer på Christiania fra den 7. dec. til den 20. dec. og overskuddet går til Rite Højskole.

LN

Østersøidentitet

I oktober var Danmark-Letland Foreningen i samarbejde med Østersø NGO Netværket, vært for efterårets første arrangement:

Findes der en østersø-identitet?

Prof. Dr. Bernd Henningsen var foredragsholder og han er tilknyttet Nordeuropa Institut ved Humboldt Universitetet i Berlin. Han regnes for en af Tysklands bedste Skandinavienskender.

Kirsten Gjaldbæk som var ordfører på mødet fortæller følgende:

”Bernd Henningsen holdt et veloplagt foredrag, der gav anledning til en efterfølgende bred diskussion. Selve begrebet ”Østersøidentitet” er dukket op i den politiske debat i de senere år, i sær i forbindelse med gennemførelsen af EU Strategien for Østersøregionen. Men er det virkelig en identitet, der her er tale om? Er ordet ikke snarere en akademisk betegnelse uden egentligt indhold? Hvad har landene omkring Østersøen som fælles karakteristik? Sprog? Kultur?

Religion? Historie? Geografi? NEJ!

Det fælles element, der gælder for alle, er, at man ligger med kyst mod Østersøen!

Hvis man taler om en fælles identitet, gør man det hyppigt for at afgrænse sig over for andre, og for at skabe en "vi"-følelse. Dette element kan være vigtigt i dag, vi har i dette geografiske område fælles velstandsinteresser, som vi kan ønske at vedligeholde eller udvikle, og de interesser kan vi så pynte med et "brand", der hedder fælles identitet.

Disse udsagn fra Bernd Henningsen blev drøftet på mødet, og vil sikkert også kunne være med i drøftelserne fremover, når de politiske debatter om styrkelse af det Nordiske samarbejde og af det Nordisk-Baltiske samarbejde nu foregår med øget styrke."

For yderligere information

[http://issuu.com/norden_in_estonia/docs/more_is_better_nbcooperation]

Der var 38 deltagere, repræsenterende et bredt udsnit af netværkets medlemsorganisationer samt den lettiske ambassadør Gints Jegermanis og nogle unge fra universitetet. Mødet var på Københavns Universitet på Amager og forgik på engelsk. Debatten bagefter foregik på dansk, idet professoren også behersker det danske sprog, da han er opvokset syd for grænsen.

Bernd Henningsen har for Baltic Development Forum skrevet en del artikler om den pågående udvikling af en EU-macroregion rundt om Østersøen, disse overvejelser findes bl.a. i udgivelsen

On Identity No Identity

<http://www.bdforum.org/new-bdf-reports/>.

I sommer havde avisen Information et større interview med ham, som kan læses på:

<http://www.information.dk/306851>

Til Grobina med Demokratifonden

I forbindelse med jubilæumsnummeret fik vi tilsendt en beskrivelse fra tiden med demokratifonden for ca. 20 år siden. Vi kunne ikke nå at få den med, men bringer den her, sammen med to digte af indsender Åse Elmstrøm.

I 1993 udsender Danmarks Lærerforening i samarbejde med Demokratifonden 7 seniormedarbejdere, der skal undervise i engelsk i lettiske skoler.

Jeg er én af de 7 og bor 5 måneder i Grobina ca. 180 km vest for Riga tæt ved Østersøen

Mens bussen i et lidt for hurtigt tempo kører ad den hullede hovedvej mellem Liepaja og Riga vandrer mine tanker hid og did – frem og tilbage.

Vandrer tilbage til familien derhjemme i Næsby, som jeg ikke skal se de næste 5 måneder. Mon de klarer sig? Selvfølgelig gør de det. Jeg har jo ikke forladt en synkende skude, men et stærkt team. Et team, som har givet mig lov til at udleve en af mine drømme: at leve et fremmed sted. Helst ville jeg have haft familien med, men den mulighed, der bød sig, var ikke sådan.

Tankerne dvæler ligeledes ved de foregående 14 dage: de første 14 dage i Letland. Efter de 4 trygge dage i fællesskabet i Riga sammen de 6 øvrige i gruppen var det svært at lukke sig ind i en 2-værelses lejlighed i Grobina, 180 km vest for Riga. Alene for næsten første gang i mit liv. Selvom jeg var blevet vel modtaget på Grobina Vidusskola, var eftermiddagene lange, og jeg var meget alene. Det havde heller ikke gjort det nemmere for mig, at jeg ikke kunne ringe direkte fra lejligheden, men skulle bruge en central for at komme i kontakt med familien derhjemme eller den øvrige gruppe, som nu var spredt ud over hele Letland. Det havde været umulig for mig at sige tallene så tilpas hurtigt, at omstillingsdamen havde tålmod til at lytte, til jeg var færdig. Så hun knaldede blot røret på.

Men nu er det fredag morgen En kold februar dag. Det er begyndt at sne. Spredte fnug daler stille og roligt ned og viskes væk fra forruden på rutebilen. Selv sidder jeg i bussens højre side og nyder synet af det fremmede landskab: store uglejede skovområder vekslende med moser og andet uopdyrket land. Og meget fladt. Glæder mig helt utroligt meget, for jeg skal besøge Søren fra gruppen i hele weekenden. Så skal de sidste dages indtryk bearbejdes. Der skal være tid til undren og forståelse.

Søren bor Limbazi nordøst fra Riga, så det er på flere måder en lang rejse, jeg har begivet mig ud på.

Jeg er taget med bybussen fra Grobina kl. 7 for at køre de 12 km mod vest for at nå bussen i Liepaja kl. 8. Og det er heldigt, at jeg er taget med den tidlige morgenbus, for bussen har haft motorstop 2 gange på vej ind mod byen, og jeg havde selvfølgelig været nervøs for om jeg kunne nå rutebilen. Hvilket jeg gjorde i sidste minut. Billetten havde jeg købt dagen i forvejen

I Skrunða gør bussen et kort ophold, og det er muligt at komme på toilettet. At omtale skuret som har to rum, ingen døre og kun tomme vinduesrammer og to huller i jorden, som et toilet, er at tillægge skuret en overværdi. Men skuret bliver brugt, og jeg undrer mig over, at mennesker gennem næsten et helt århundrede har fundet sig i fornedrelsen.

Senere – da jeg i privatbil gør turen sammen med lettere, opdager jeg, at *man* ikke benytter de offentlige toiletter, men gør ophold i skovene omkring Riga.

Næsten 4 timer senere er vi i Riga. Nu vælter sneen ned og indhyller de gamle ikke vedligeholdte ejendomme i et skær af storhed. Jeg går en tur i byen. Glædes over de kendte københavnske sporvogne, som nu ruller rundt i Riga.

Turen fra Riga til Limbazi foregår også i bus. Eftermiddagen glider over i mørk aften, og jeg begynder at spekulere på, hvad jeg dog har begivet mig ud i. Jeg kommer til at dele sæde med en ældre lettisk herre. Ja, en rigtig herre i tweed. Vi taler lidt sammen, og jeg begynder at opdage det delte samfund, som jeg nu er en del af. Det russiske og det letti-

ske samfund. Her ude på landevejen ligger sneen nu tæt, og bussen har problemer med at komme gennem driverne. Den ældre herre forærer mig en lommelygte, for at jeg nemmere kan finde gaden, hvor Søren bor; for jeg skal nok ikke regne med, at der er megen gadebelysning.

Ved endestationen spørger jeg chaufføren om vej. Han slår opgivende ud med hænderne, idet han ikke kan gøre sig forståelig for mig på sit dårlige engelsk og med mit manglende kendskab til lettisk.

Til sidst starter han bussen igen og kører mig hen til Sørensgade. Lettet ringer jeg på dørtelefonen. Nu skal der snakkes. Søren nyder at være i Letland. Er hurtigt faldet til i sin skole, hvor de kvindelige lærere forkæler ham med hjemmebag og færdigretter. Han har arrangeret, at vi lørdag eftermiddag skal deltage i det kulturelle arrangement, som finder sted på skolen. Men om formiddagen skal vi sammen opdage Limbazi. En lille by hvor de fleste huse er bygget i træ og smukt dekoreret med udskæringer langs tagrender, vinduer og terrasser. Og indhyllt i sne og med brænderøgen stigende op af skorstene osrer hele landsbyen af idyl.

Jeg nyder øjeblikket, og sammen med Søren får jeg sat ord på mine oplevelser: Kulden i de lejede lejligheder, lærernes travlhed og deres følelse af ikke at kunne nå deres arbejde, det trøstesløse møblement, tuskhandlen på lærerværelset og samtidigt en spirende tro på fremtiden. Derudover ventede lærerne på Grobina Vidusskolan på Inspektionen fra ministeriet i Riga. Enhver omtale af Inspektionen blev sagt hviskede og med en anelse frygt i stemmen af lærerne. Meget afhæng af besøget: gjorde skolen det godt nok, eller ville der ske ændringer?

Om eftermiddagen er vi gæster på skolen. Alle kommer og hilser på Søren og dermed mig og elevunderholdningen begynder. Dans, sang og recitation er programpunkterne. Ude i garderoben hænger min nye Tenson $\frac{3}{4}$ jakke med dun. Det dyreste overtøj jeg nogensinde har ejet. Grøn med lilla for. Jeg er hunderød for at den skal forsvinde. Senere opdager jeg, at det især er den russiske befolkningsgruppe,

der går i lignede farver og stof, hvorimod letterne mere er til almindelige uldne frakker. Så ingen ville såmænd røre min Tenson med en ildtang. Jeg indser efterhånden, at jeg af letten på gaden i vinterperioden bliver betragtet som en russer, der ikke har gidet lære deres sprog, og derfor er en person man ikke gider.

Søndag skal jeg med toget tilbage til Riga. En smuk tur gennem det bakkede landskab. I toget falder jeg i snak med et par studerende. De pendler frem og tilbage til studiet i Riga, idet de ikke har råd til at bo i byen. Så de bruger flere timer dagligt på transporten. Til gengæld er togbilletten billig, selvom jeg senere ved selvsyn opdager, at en stor nationalsport er at rejse gratis. Hvis kontrolløren skulle komme, løber man bagud til de bagerste vogne, stiger ud og løber frem til den forreste vogn, for derefter at genoptage rejsen.

I Riga stiller jeg mig ved stoppestedet til Liepaja. Her møder jeg Martins. Overvældende. Tænk at møde en af de få jeg kender fra Liepaja her i Riga.

Historien var denne, at jeg efter de første dage i Grobina var taget ind til seminariet i Liepaja for at tale med nogen. Bare én eller anden. Lærerhøjskolen i Odense samarbejdede med seminariet, så selvom jeg var ukendt kom jeg dog fra en kendt institution. På seminariet blev jeg henvist til Sofija Bauere, engelsklærer, som blot så på mig, hvorefter hun sagde det mest fornuftige, der kunne siges:

- Du trænger til at tale med én fra Vesten. Jeg ringer til Daina, hun er lette, men opvokset i Canada.

Og jeg traf Daina og én af hendes elever: Martins.

Vi falder i snak og gennem det ene øre hører jeg en stemme i højttaleranlægget sige ordene Liepaja og autobus. Så jeg ved at et eller andet er i gærde. Heldig har jeg jo Martins, som forklarer at morgenens bus fra Liepaja ikke er nået til Riga gennem snemasserne, og at den derfor ikke kører tilbage. Martins siger: - Kom, vi tager toget.

5 timer tager det at køre de 200 km. På træsæder med lodrette ryglæn. Jeg har aldrig senere beklaget mig over DSB – hverken over indretning eller forsinkelser.

Velankommet til Liepaja sørger Martins for en taxa til mig. Tilbage i lejligheden opdager jeg, at altandøren ikke var ordentligt lukket. Den var blæst op og sne lå i en høj drive på gulvet. Og så er der koldt: 14 grader. Jeg i seng med mindet om en dejlig weekend og er klar til at tage fat på næste uge.

Åse Elmstrøm

I zeppelinerhallerne
sad hun, den gamle
sammenbundet i frakken

Med livløse øjne og vemodigt smil
sad hun med poserne
som hun solgte for 5 kopek

Ved zeppelinerhallerne
stod de side om side
vidnende om en tid i kaos

En tid hvor overgangen
fra dengang til nu
først lige var begyndt

og som ingen vidste
hvornår ville være slut

Ved zeppelinerhallerne
stod de i lange rækker
og faldbød dig deres liv

et liv som førhen
havde givet til dagen og vejen
sad h- men ikke friheden

Ved zeppelinerhallerne
stod de i lange rækker side om side
Friheden havde de
- men ikke til dagen og vejen

Ieva Bluma

Helleruplund Kunstforening havde inviteret den lettiske kunstner **Ieva Bluma** til at udstille sine værker i Helleruplund Kirkes Sognegård. Under overskriften **Faraway, so Close** var der udstillet 27 værker. Heriblandt 3 linoleumstryk fra 1998 og 3 store fotografier af Ievas børn.

Ievas malerier er abstrakte, men med en god beskrivelse af de enkelte malerier gav de fin mening. Blandt titlerne var "Mothers eye",

"Sharpness", "Worriors of Love", "Challenge for freedom".

Citat fra beskrivelsen: "I hendes værker udfordres vi ligesom hun har udfordret sig selv, når hun er bevidst om det ubevidste eller forholder sig ubevidst til det bevidste, når hun bevæger sig mellem det maskuline og det feminine, når hun sætter det kulturelle over for det naturlige, civilisationen over for naturen, kontrasterer frihed og undertrykkelse, binder lykke og lidelse sammen, gør succes og fiasko til noget flygtigt og maler sig ind i og ud af det vilkår, at det at skabe hænger sammen skaberværkets ophør, ligesom balancerin-

gen af alle betydelige aspekter i livet er på spil, når vi positivt eller negativt gør valget til vores mulighed”.

Ieva Bluma er født i Riga i 1975, kandidat fra kunstakademiet i Riga i 1993, er flyttet til Danmark i 1998 og har siden boet og virket med sin kunst her.

Udstillingen er desværre slut når bladet udkommer, men det er værd at holde øje med eventuelle fremtidige udstillinger med Ieva Bluma.

Aase Lundbye

Jytte Helio var til fernisering den 11. august på Galleri Tornby i Tversted. Her ses hun sammen med den lettiske kunstner, Arturs Akopjans.

Mangfoldighedsfest 2012

Smag Verden – Mangfoldighedsfest.

Anita Nielsen spiller på kokle med akkompagnement af violiner

Den første lørdag-søndag i september var der Internationale Dage.

Internationale dage har skiftet navn til Smag Verden – Mangfoldighedsfest. Det kaldes nu verdens største gadefest. Det er dage, hvor Københavns Kommune stiller en række telte til rådighed i Rantzausgade for alle tilmeldte foreninger og i år var der 80 foreninger tilmeldt.

Der var liv og glade dage og masser af underholdning f.x. cirkus, dans, mini VM i fodbold, trommeshow og meget mere, alt imens musikker spillede. Der var også mulighed for at smage på alverdens mad og drikke fra fremmede lande. Vores foreningen delte bod med Den estiske Forening, som stillede op og uddelte brochurer om søndagen, hvor vi var

tilstede om lørdagen og fortalte om vores arbejde, samtidig med at vi delte lettisk rugbrød og kvas ud til de forbipassende. Vi solgte også strik til fordel for Rite Højskole. Anita Nielsen fra bestyrelsen, spillede på kokle sammen med to dygtige lettiske unge, som spillede violin.

De unge violinister efter koncerten: Natalija og Nikolajs (tv)

Der sælges sokker og vanter i boden

Hvordan har Letland det i dag?

Tirsdag 15.januar kl. 19.00 – 21.00

På Københavns Rådhus i lokale ”Hovedkassen”, brug indgangen på bagsiden af Rådhuset overfor Brandstationen.

Danmarks ambassadør i Riga: Per Carlsen

fortæller om udviklingen i Letland og de dansk-baltiske relationer.

Mange af os har haft forbindelse med letter og Letland siden begyndelsen af 1990'erne og har nok også mærket de mange og ofte hurtige ændringer i dette land og i de andre baltiske nabolande.

Ambassadør Per Carlsen har som diplomat arbejdet i det baltiske og i det russiske område i alle disse år og vil ved dette arrangement komme med sine svar på spørgsmålene: Hvordan har de lande, her eksemplificeret ved Letland, så egentlig udviklet sig? Hvor står de i dag og hvor er vores samarbejde hen over Østersøen på vej hen?

Alle er velkomne, men vi beder om tilmelding senest 10. januar til Kirsten.gjaldbaek@danmark-letland.dk

**Husk at betale kontingent, så du kan stemme på generalforsamlingen i april.
Girokort er vedlagt.**

II. Internationale festival

**Kokle og lignende instrumenter omkring Østersøen, Letland, Limbazi
30.07.2013-03.08.2013.**

Vi vil gerne invitere til den II. Internationale festival i Limbazi, hvor vi kan lære :

- at kende koklen og lignende instrumenter samt musikken
- at deltage i den internationale videnskabelige konference
- at få nye viden og øvelse i at spille et instrument i masterklasse
- at deltage i debatten med børn, lærere og forskere
- at vække interesse for den lettiske traditionen.

Registrering indtil den 01.03.2013
jvizinanielsen@newmail.dk .

Fra den 01.03.2013 til 01.05.2013 vil prisen stige.

Informationen om program, hotel osv. fra den 01.01.2013.
på hjemmesiden www.limbazi.lv

**Husk at betale kontingent, så du kan
stemme på generalforsamlingen i april.
Girokort er vedlagt.**

II Starptautiskais festivāls

„Kokle un tai līdzīgie instrumenti apkārt Baltijas jūrai”

Latvija, Limbaži

31.07. - 03.08.2013

Ielūdzam Jūs uz II Starptautisko festivālu Latvijā
”Kokle un tai līdzīgie instrumenti apkārt Baltijas jūrai”, kurš
notiks Limbažos.

Festivāla programmas ietvaros dalībniekiem tiks dota iespēja: iepazīties ar instrumentiem un mūziku apkārt Baltijas jūrai; piedalīties starptautiskā zinātniskajā konferencē; iegūt jaunas zināšanas un iemaņas meistarklasēs; pārrunāt attieksmi un perspektīvi no bērnu, skolotāju un pētnieku viedokļiem; ieinteresēt latvisko tradīciju pārmantošanā un saglabāšanā.

Reģistrācijas anketas gaidīsim līdz 2013.gada 1.martam.
Reģistrējoties no 2013.gada 1.marta līdz 1.maijam būs
paaugstināta maksa naktsmītnēm un ēdināšanai.

Kolektīvu pieteikumus (reģistrācijas anketas) jāsūta uz e-
pastu: anitaviz@inbox.lv jvizinanielsen@newmail.dk
Sīkāku informāciju par festivāla programmu, naktsmītnēm,
reģistrāciju varēsiet izlasīt mājas lapā www.limbaži no
01.01.2013.

Esiet gaidīti Limbažos! NVO biedrība „Kokle”

Grupas Kokle vad. Dr.paed. Anita Viziņa Nilsena

Arkitekturudstilling

Arkitekturudstilling på Københavns Rådhus

Onsdag 24. Oktober, FN-dagen, åbnede KUKS (Komiteen for Udlandsforeningers Kulturelle Samvirke) en udstilling på Københavns Rådhus med plakater og billeder fra 28 forskellige lande, der viste "Moderne strømninger i national arkitektur". Det var meget blandet, hvad man valgte at vise, fra Danmark var det store billeder af det nye Akvarium ved Kastrup havn, der skal indvies til foråret 2013.

Den lettiske ambassade havde valgt en lidt anden indfaldsvinkel, sammen med det lettiske arkitekturforbund, nemlig at vise 5 forskellige byggerier i Riga, hvor man enten havde restaureret ældre bygninger, så de fremstod som tidligere, eller havde tilpasset nybyggeri, i åbne "huller" i en husrække, så gadens arkitektur fortsat fremstod harmonisk, eller ved nybyggeri på tidligere erhvervsområder havde ladet boligbyggeriet passe sig ind i de traditioner, der havde været f.eks. med hensyn til byggematerialer i det øvrige boligbyggeri der (på Kipsala).

Og med gode forklaringer og smukke billeder passede det så også fint, at der nederst på planchen var placeret det logo, der fortæller, at Riga skal være europæisk kulturhovedstad i 2014.

Udstillingen var åben fra 24.oktober til 3. november, forhåbentlig nåede en del medlemmer ind for at se den.

Kirsten Gjaldbæk

**Husk at betale kontingent, så du kan
stemme på generalforsamlingen i april.
Girokort er vedlagt.**

Airbaltic

I jubilæumsnummeret havde vi en oversigt over flytyper i Airbaltic. I den forbindelse fik vi nedenstående udtalelse om fremtidsudsigterne for Airbaltic.

Vi vil gerne løbende høre fra vore læsere om både gode og dårlige oplevelser med Airbaltic.

A modern and efficient fleet is one of the fundamentals of the airline business. As you enter a new aircraft, you feel it first as improved comfort – in the form of a lighter cabin, more space, larger storage areas, wider seats and aisles, and bigger windows. Naturally, state-of-the-art aircraft go far beyond that, by offering up to 20% lower fuel burn, up to 15% economic gain in operations, as well as an unmatched environmental footprint, with carbon emissions slashed by one fifth and noise levels four times quieter compared to the current fleets in operation. All of these aspects, along with many more economic, financial, and operational conditions, were carefully considered by our internal and external experts during the past few months, in order to make a fleet modernisation decision that best suits airBaltic and you, our customers. We have chosen the Bombardier Cs300 for our future jet fleet, following very competitive bidding by the largest aircraft manufacturers.

A more uniform fleet not only improves efficiency, but also saves on fuel and costs, and reduces the environmental footprint. The unmatched economics of 100% new Bombardier CS300 jets will help us to offer even better service and ticket prices on our current flight network – which spans Europe, the Middle East, Russia and the CIS countries.

*Yours,
Martin Alexander Gauss
Chief Executive Officer*

Latvian Institute Nyheder

Saeima skærer ned på tilladte bidrag fra partipolitiske medlemmer

Torsdag den 29. november vedtog det lettiske parlament, Saeimaen, nogle ændringer i loven om finansiering af politiske organisationer, så fra næste år må politiske organisationers samlede bidrag til ét politisk parti ikke overstige 50 gange den månedlige mindsteløn pr kalenderår, mod hidtil 100 gange. Samme regel gælder for privatpersoner.

Euro i Letland i 2014 inden for rækkevidde

Den Internationale Valutafond siger at "Som et resultat af nuværende og tidligere indsats, er euroen inden for rækkevidde for Letland i 2014.

IMF har anført, at på grundlag af de finanspolitiske resultater hidtil i år, og 2013-budgettet som er godkendt af parlamentet, vil det offentlige underskud og gæld for 2012-13 være et godt stykke under deres respektive Maastricht referenceværdier.

"Inflation og renter er faldet til et lavt niveau, selv om referenceværdier for disse kriterier endnu ikke er fastlagt af de europæiske institutioner. De lettiske myndigheders politik med den vanskelige tilpasning i løbet af de sidste par år, giver garantier for en fortsat stabilitetsorienterende politik". Det tilføjes også, at Letlands indtrædelse i euroområdet vil fjerne den resterende valutarisiko.

"Letlands økonomi er styrket hurtigt efter krisen. Efter realvæksten i BNP på 5,5% i

2011 forventes væksten at overstige 5% igen i år på trods af recession i euroområdet. Arbejdsmarkedsforholdene er i bedring", siger en erklæring fra IMF.

Den fortsætter med at tilføje, at 2012-budgetunderskuddet kommer ned under 2% af BNP,

2013-budgettet cementerer de fiskale gevinster.

Endvidere kommenteres at udgifterne er godt prioriteret, til

at løse nogle flaskehalse inden for sundhed og reformer for den lave ende af lærerlønningerne.

Det Lettiske teaterprogram “Lāti kama” præsenteres i Estland

I begyndelsen af december vil det lettiske teater program “Lāti kama” besøge Tallinn og Tartu for at præsentere fem produktioner af den unge generation af det lettiske teater. Mini festivalen “ Lāti kama “ vil vise det estiske publikum aktuelle tendenser i det lettiske teater. Programmet for festivalen omfatter Vladislavs Nastavsevs skrøbelige og melankolske collage “Drenge lugter appelsiner”, Andrejs Jaro-vojs musikalske rejse i tid “Man on the Stairs”, Valters Sflis produktion af “Legionærsyge”, den russiske poesi forening “Orbita” præsenterer “Slow Show “og” umka.lv “ som er dukketeater for voksne.

Antallet af russiske og amerikanske turister i Letland stiger

I forhold til tredje kvartal i 2011 er der sket en stigning på 33% i antallet af turister fra Rusland i tredje kvartal i år. Også antallet af besøgende fra Hviderusland og USA steg mere end 25%.

Lettiske Gingerbread Piparkukas genopdaget

Lettiske honningkager eller piparkukas er en væsentlig del af julestemningen her i Letland, og de er så traditionelle som noget kan være. Alligevel har nogle mennesker med

minder om disse lettiske kager formålet at forny dem. Se selv opskrifterne på

<http://acraftygourmet.blogspot.com/2012/11/latvian-pi-parkukas-gingerbreadcookies.html>

Lady Gaga cover-version på det lettiske strengeinstrument - Koklen

Et par lettiske piger udfører en Lady Gaga kopisang på deres kokler.

Hør det selv på:

http://youtu.be/k3BZVn7b_H8

Når du her i blade finder komplekse webadresser kan det være en fordel at gå til foreningens hjemmeside, hvor man blot kan klikke på linket og ikke behøver at skrive det. Brug kodeordet vairalat.

Hvad er Lacplesa dag?

Den lettiske historie er kompleks. Det er sjældent nemt at forklare, hvorfor eller hvordan tingene er sket i fortiden, men vi gør vort bedste for at fremhæve baggrunden for Lacplesa dag, 11. november, og hvordan den opstod.

Se det kort beskrevet i tekst og billeder på:

<http://infogr.am/1350464003-261502/>

Det Lettiske Nationale Kunst Museum, deltager i Googles "Kunstprojekt"

Det lettiske nationale kunstmuseum er det første museum i de baltiske lande, som har tilføjet nogle af sine kunstværker til Googles kunstprojekt.

Museet har 70 værker af 28 kunstnere i forskellige discipliner på "Google Art Project", herunder Viihelms Purvitis, Johans Valters og Jekabs Kazaks. Udvidelser til den virtuelle udstilling er planlagt.

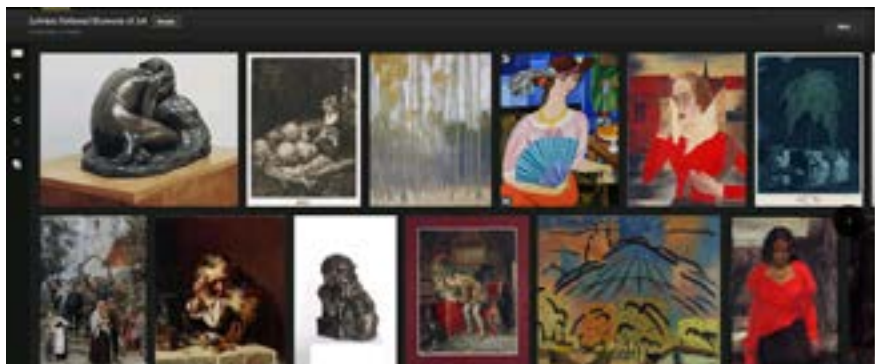
I alt er 190 museer fra 40 lande medtaget i Google Art Project, hvilket giver en unik mulighed for at tage et virtuelt besøg på museet og se mere end 35 000 kunstværker i høj opløsning.

Det lettiske nationale kunstmuseum har den største samling af professionel kunst i Letland. Museet afholder løbende kunstudstillinger og videnskabelige konferencer, diverse kunst og kulturelle arrangementer, deltager i internationale projekter. Ud over de permanente og midlertidige udstillinger er det lettiske "Statens Museum for Kunst" kendt for sine pædagogiske projekter. Besøgende tilbydes specialguidede ture og uddannelsesprogrammer.

Du kan se kunstværkerne her:

<http://www.googleartproject.com/collection/national-museum-latvia/>

Desværre vises webstedet kun hvis du bruger browseren Google Chrome.

Riga 2014 lancerer et nyhedsbrev

Riga 2014, organisatorerne bag Letlands hovedstad som Europæisk Kulturhovedstad, har lanceret et nyhedsbrev om deres forberedelser til begivenhederne.

Der er allerede skabt et omfattende kulturelt program for 2014.

Nyhedsbrevet vil ikke blot afspejle forberedelserne til 2014, men også fortælle dig om de muligheder du har for at deltage aktivt i de kulturelle begivenheder.

Du kan finde nyhedsbrevet og abonnere på det;

<http://us5.campaign-archive2.com/?u=6dad226f052423a43ebf3f677&id=78d6519a10&e=%5bUNIQID%5d>

Riga Tekniske Universitet fejrer 150 år med ny 1 Lats mønt

Bank of Latvia har udsendt en ny 1 lats mønt "Riga Technical University". Det er den ældste institution for videregående uddannelse i nutidens Letlandsområde og det første tekniske universitet i de baltiske lande.

På nuværende tidspunkt indeholder RTU uddannelserne, både akademisk og højere faglige områder, og producerer specialister til alle større grene af den lettiske økonomi. Den nye sølv 1 lats mønt "Riga Technical University" er lovligt betalingsmiddel i Republikken Letland. Den maksimale udmøntning er begrænset til 3000. Kunstneren af mønten er Kristaps Elzis.

Traditional Latvian Ways To Fight Off A Cold

Herbal Teas
Every family has several kinds of dried herbs that serve as the number one panacea when the usual symptoms of a cold are glowing upon you.

Honey
Either added to the tea or eaten by itself, honey is arguably the fastest way to strengthen your body in times of need.

Cranberries
Loaded with vitamin C, cranberries help a sore throat and ease sore immunity and can still be found in Latvian forests in October.

Black Radish
It may not be a flower, but the black radish combined with honey is a doctor's weapon against cough, bronchitis and pneumonia.

Onions
One can dislike their taste, but onions are rich in essential oils that help fight viruses entering your body.

Garlic
Considered to be the last line of defence by some due to its, ahem, specific aroma, garlic is irreplaceable for improving metabolism, resisting viruses and clearing the respiratory tract.

Traditionelle lettiske måder at bekæmpe en forkølelse

Efteråret er helt sikkert smukt her i Letland! Alligevel mærker nogen led-sagende sygdomme som forkølelse eller influenza. Latvian Institute tilbyder et indblik i de traditionelle midler til at bekæmpe dem!

Se dem på facebook:
<http://www.facebook.com/photo.php?fbid=518901101471623&set=a.254774561217613.80792,237681726260230&type=1>

Den danske udenrigsminister på arbejdsbesøg

Den 27. august, var Villy Søvnald, minister for udenrigsansliggender for Kongeriget Danmark på arbejdsbesøg i Letland.

Under besøget mødtes Søvnald med udenrigsminister i Letland Edgars Rinkevics og med repræsentanter for Udenrigsudvalget og Europaudvalget i Saeima.

Embedsmændene diskuterede bilaterale forbindelser Letland-Danmark samt spørgsmål om Den Europæiske Union og andre aktuelle emner på den internationale dagsorden.

Letland er også interesseret i at lære af erfaringerne fra det danske EU-formandskab. Danmark var den præsiderende i EU i første halvdel af 2012, og dets formandskab betragtes som værende velforberedt og professionelt administreret.

Under opholdet i Letland, vil den danske udenrigsminister også besøge Besættelsesmuseet i Riga.

Hr. Søvnald er udenrigsminister for Kongeriget Danmark siden oktober 2011 og dette var hans første besøg i Letland.

Maris Strombergs vandt sin anden olympiske guldmedalje i BMX

Da Maris Strombergs bragte guld hjem fra Londons Olympiske Sommerlege i Mænds BMX sikrede han sig endnu en guldmedalje til sin olympiske berømmelse. Strombergs vandt også for fire år siden i Beijing.

Letland fik også bronze medalje i Beach Volleyball

Nyt fra den danske ambassade i Letland

Positiv udvikling i Letland:

Letland i Verdens Top 25 - Reformer har banet vejen

Ifølge rapporten Verdensbankens "Ease of Doing Business 2013" bliver Letland rangeret som nr.25 på ranglisten over, hvor i verden det er nemmest at drive forretning. Omfattende reformprogrammer har fået landet ind i den flotte top 25 ud af 185 lande og Letland har ambitioner om mere.

Men sandelig også i Danmark:

Verdensbanken kårer Danmark til det letteste sted i Europa at drive forretning

Verdensbanken offentliggjorde i denne uge sin 'Ease of Doing Business'-rapport for 2013. I rapporten er der en rangliste over, hvilke lande det ifølge Verdensbanken er nemmest at gøre forretninger i. Danmark ligger i top som det bedste land i Europa og som nummer fem blandt alle undersøgelsens 185 lande. Danmark udmærker sig bl.a. ved en meget effektiv procedure i forbindelse med opstart af virksomhed.

ED

**Husk at betale kontingent, så du kan
stemme på generalforsamlingen i april.
Girokort er vedlagt.**

Det går godt i Letland, især for de rigeste

Uddrag af artikel i Politiken 24.10.2012. Af Henrik Kaufholz, Riga

Som ofte nævnt i artikler her i bladet under Nyheder fra Latvian Institute går det i Letland økonomisk godt efter krisen. Men artiklen i Politiken peger på at det er sket på bekostning af en meget skæv indkomstfordeling. Informationerne stammer fra Direktør Alf Vanags fra det baltiske økonomiske institut Biceps.

En undersøgelse viser at Letland har den skæveste indkomstfordeling i hele EU. Det illustreres med at den rigeste 1% af befolkning tjener 32.350 kr. om måneden medens de 90% fattigste kun tjener 4555 kr. om måneden.

Samtidig falder arbejdsløsheden kun meget langsom, fra 18,7 % i 2010 til nu lidt under 16%.

Alf Vanags fortæller at man havde ønsket en velfærdstat efter dansk/svensk mønster men har fået en minimalstat efter britisk forbillede.

Økonomiminister Daniels Pavluts indrømmer problemerne. Han regner dog med at der vil blive foretaget lovændringer som afhjælper uligheden. Bl.a. har Letland en flad skat og den skal gøres progressiv. Der skal lægges mere skat på fast ejendom og en skat på kapitalindkomst.

Alf Vanags foreslår derudover at sænke momsens på fødevarer og effektivisere skatteinddrivningen, da Letland stadig har en meget stor sort økonomi.

LN

Babykasser

Minister Rinkēvičs: baby kasser skal være til rådighed også i fremtiden!

Den lettiske udenrigsminister Minister Rinkēvičs understøtter ikke ideen fra FN Komitéen for Barnets Rettigheder om at forbyde babykasser. Minister Rinkēvičs har den opfattelse, at "selv om baby-kasser ikke er en universel løsning på alle problemer i forbindelse med respekt for børns rettigheder, så er det bedre end et forbud". Edgars Rinkēvičs mener at der bør være en bredere og mere detaljeret diskussion om at finde andre løsninger, som kan forbedre tilstanden af børns rettigheder både i Letland og på verdensplan.

Der er vigtige argumenter for beslutningen om at installere og vedligeholde baby-kasser i byerne Letland. For de desperate forældre, og i tilfælde af en krise er dette den bedste løsning for at redde et barns liv. Det er en mulighed for at efterlade et spædbarn på et sikkert sted, en mulighed for at forhindre en eventuel aflivning af en nyfødt, som desværre nogle gange sker. Det er også en mulighed for at give et for sømt barn en bedre skæbne. Ministeren mener, at et forbud mod baby-kasser ikke ville stoppe dem, der har besluttet at slippe af med barnet og ikke vil løse spørgsmålet om barnets identitet, som er af en langt mere kompleks karakter. Desuden er der opsat oplysninger ved baby-kassen, som angiver, hvor en mor i en krisesituation kan søge hjælp for at undgå at opgive sit barn.

Lettiske diplomater vil forklare deres holdning til FN børnerettigheds eksperter og til andre.

Baby -kassen fungerer med succes i flere europæiske lande som Tyskland, Østrig, Schweiz, Polen, Tjekkiet, Italien, Litauen og Slovakiet. I 2009 blev den første baby-kasse åbnet i Letland og i øjeblikket er der seks af dem i forskellige byer. Hidtil er 20 babyer blevet efterladt der.

<http://www.mfa.gov.lv/en/news/press-releases/2012/december/04-1/>

Vi har spurgt i Mødrehjælpen om noget sådant eksisterer i Danmark?

”Vi er i Mødrehjælpen flere gange gennem årene blevet kontaktet vedr. vores viden om og holdning til sådanne baby-luger/babykasser, og debatten om lugerne er løbende dukket op i medierne, som regel i forbindelse med, at der har været en sag om et efterladt spædbarn. Der er ikke opsat babykasser i Danmark – og vi er ikke bekendt med, at der er planer om at gøre det – se evt. spørgsmål + svar fra folketingets sundhedsudvalg her:

[http://www.ft.dk/samling/20111/spoergsmaal/s2215/svar/862433/1086726.pdf.](http://www.ft.dk/samling/20111/spoergsmaal/s2215/svar/862433/1086726.pdf)”

Generalforsamling

Der indkaldes til generalforsamling i “Kulturhuset Kilden”,
Nygårds Plads 31, Brøndbyøster
den 18. april kl. 19.00

Dagsorden ifølge vedtægterne:

1. Valg af dirigent
2. Formandens beretning
3. Det reviderede regnskab
4. Forslag fra bestyrelsen
5. Forslag fra medlemmer (skal jfr. vedtægterne være indsendt skriftligt inden 15.februar)
6. Fastsættelse af kontingent
7. Valg af medlemmer til bestyrelsen
8. Valg af 2 suppleanter til bestyrelsen
9. Valg af revisor, og revisorsuppleant
10. Eventuelt

Offentlige transportmuligheder: bus 22, bus 13 eller S-tog
til Brøndbyøster Station

Foreningen....

Foreningen Danmark-Letlands medlemsblad udsendes til alle medlemmer.

Indlæg og udklip er meget velkomne og sendes til redaktør Lis Nielsen (lis.hazel.nielsen@skolekom.dk). Vi kan ikke love at bringe alle indlæg, ligesom vi forbeholder os ret til at redigere i det indsendte.

Foreningen Danmark-Letland er stiftet i august 1992 i København af en kreds af private personer med interesse for Letland.

Formålet med foreningen er:

På alle måder at styrke og udvikle venskab mellem det lettiske og danske folk, samt oplyse om Letland.

Som medlem af foreningen kan optages enkeltpersoner, husstande, foreninger, virksomheder, kommuner, menigheder, organisationer mv. med interesse for dansk-lettiske relationer.

Foreningen er landsdækkende. De fleste arrangementer finder sted i Københavnsområdet, men der opfordres til lokalt arbejde også andre steder i landet. Hos Fremad Rejser, Vesterbrogade 37, 1620 København V tlf.: 33 22 04 04, får medlemmer af Foreningen Danmark-Letland rabat på rejser til Letland.

Indmeldelse i Foreningen Danmark-Letland sker ved henvendelse/indbetaling til kasserer Anne Fraxinus.

Foreningens girokonto er: 07 736 54.

Bankoverførsel via netbank sker til:

Danske Bank, reg. 1551, konto 000 0773 654

Årskontingent:

Enkeltpersoner	250 kr.
Husstande	350 kr.
Unge under 26 og pensionister	175 kr.
Organisationer m.m.	550 kr.

Bestyrelsen

	Kirsten Gjaldbæk Kongstedvej 12 2700 Brønshøj Formand	tlf. 3871 1825 kirsten.gjaldbaek@gmail.com
	Jytte Nørgaard Helio Helleruplund Allé 4 2900 Hellerup Næstformand	tlf. 3962 2922 jytte@helio.dk
	Anne Fraxinus Kildebækvej 34 3660 Stenløse Kasserer	tlf. 4717 0194 agf@mail.dk
	Lis Nielsen Rosenlundsvej 8 3650 Ølstykke Redaktør	tlf. 4710 0295 lis.hazel.nielsen@skolekom.dk
	Anita Vizina Nielsen Lyngborghave 32 2.TV 3460 Birkerød Næstformand	tlf. 4031 4959 jvizinanielsen@webspeed.dk
	Anda Dyrland-Parbst Horserød byvej 3 3000 Helsingør Webmaster	tlf. 2016 0963 anda.zarane@gmail.com
	Aase Lundbye Gustav Esmanns Allé 6 2860 Søborg Bestyrelsesmedlem	tlf. 39564050 mobil 25320470 aaselundbye@gmail.com
	Helge Andersen Humlemarksvej 17 2605 Brøndby Suppleant	tlf. 4345 7076 ingeoghelge.andersen@gmail.com
	Niels Bendix Knudsen Lille Havelsevej 86 3310 Ølsted Suppleant	tlf. 62512345 mobil 40312345 nbendix@mail.dk

Nyttige adresser

Letlands Ambassade i Danmark,

Rosbæksvej 17, 2100 København Ø
tlf. 3927 6000, Fax. 3927 6173,
embassy.denmark@mfa.gov.lv
Ambassadør: Gints Jegermanis
Konsul/ambassadens sekretær: Ieva Grube
House Manager: Kaspars Judzis
LIAA(Latvian Investment and Development Agency)
kontakt: Gints Janums
Udenrigsministeriets hjemmeside:
www.mfa.gov.lv/dk/copenhagen

Den Danske Ambassade i Letland,

Pils iela 11, Lv-1863 Riga, Latvia
Tlf. +371 6722 6210, Fax +371 6782 0234,
rixamb@um.dk, www.ambriga.um.dk/da
Ambassadør: Per Carlsen
Konsul/Attaché: Trine Vigsø Nielsen
+371 6722 6210 ext. 16 /mob. +371 2612 1002
trinie@um.dk

Det Danske Kulturinstitut i Riga,

Marijas iela 13, K.3, LV-1050 Riga, Latvia
Tlf. +371 67 289 994,
dki@dki.lv, www.dki.lv
Leder: Simon Drewsen Holmberg.

Det Danske Kulturinstitut i København

Vartov, Farvergade 27 L, 2. sal, 1463 Kbh K

Foreningens hjemmeside: www.danmark-letland.dk
Webmaster: Anda Dyrland-Parbst
Kode til at se seneste numre af bladet: vairalat

KALENDER

Januar

15.1 kl. 19-21

Møde med den danske ambassadør i Letland, Per Carlsen:
”Hvordan har Letland det i dag?”
Mødet afholdes på Københavns Rådhus i ”Hovedkassen”
Se nærmere inde i bladet side 37

Marts

13.3 kl. 18

DANFØ-årsmøde. Fhv. generalsekretær i Nordisk Råd Henrik Hagemann fortæller om ”Min tid som spion”, dvs. om det skjulte samarbejde mellem Norden og Baltikum i slutningen af 1980'erne. Mødested bliver centralt i København, oplyses senere ved henvendelse til Kirsten Gjaldbæk.
Tilmelding senest 8. marts til kirsten.gjaldbaek@gmail.com
Se mere side 14.

April

18.4 kl. 19

Der indkaldes til generalforsamling i ”Kulturhuset Kilden”, Nygårds Plads 31, Brøndbyøster
Offentlige transportmuligheder: bus 22, bus 13 eller S-tog til Brøndbyøster Station
Se dagsordenen inde i blade side 51.

Meld dig til vor mailingliste med aktuelle nyheder
Eller hold dig orienteret via vor hjemmeside

Foto af Lis Nielsen: Lettisk juleuro af Inta Dabolina fra Viesite